

תמונה זו צולמה במסדרון בית-משפט מצרי. היא מראה את שלמה לויצקי, איש צוות א/ק. בת-גלים, ושניים מחבריו, בליווי שוטרים ומלחים מצריים, מביעה את העובדה העיקרית של השבוע: ברגע האחרון ממש, כשהיה נדמה ששוב אין מנוס ממנה, נמנעה סכנה של התפתחות שהיתה עלולה להוביל למלחמה.

התמונה למטה מראה את הצד המצרי של שורדיהם בים סוף: קאריקטוריסט ארסי צייר את המדח הישראלי, בעד תתימקדע עשן וכתובת קעקע של דודאר, מנסה בסירה אנגלית, תחת מופרש אמריקאי, לשבור את שורת-המוקשים של המצור המצרי.

אולם התוצאה המוזרה של המאבק על א/ק בת-גלים, שנגרמה עדידי שידוב של גורמים פנים-מצריים ואי-הרצון להסתבך ברגע זה בהרפתקאות מזחמתיות, לא פתרה עדיין את הבעיה העיקרית שהיתה מונחת על כפות המאזניים: עדיין לא בוסד להלכה התקדים הסוגר את מרחבי אסיה לפני ספינות הדגד הישראלי. אולם למרות זאת שמח הלב הישראלי עד כי בפרשה אחת זאת ניצח מדאך השלום את אדי הקרב. בפרשת

בת-גלים: נמל-נערה מיל-חמיה

הצבא המצרי עצמו לא היה פנוי למלחמה, הוא היה עסוק בהבטחת שלטון כת הקצינים. פירסם ההחלטה המצרית היה מתואם לרגע מסוים. כשהסיעה בת-גלים בפעם הראשונה באופק המצרי, רק החל המאבק ומקריע עם האחים. הכת לא יכלה להיאחז כל סימן של חולשה כלפי ישראל. היה עליה להוכיח שהיא לא פחות לאימנית מאשר האחים. אולם ברגע שנשבר כוח האחים, יכלה הכת לחתר על הקלי שנוצל.

כך גולד נס בת-גלים. היא דומה בזעיר אנפין לנס מלחמת תש"ח: ישראל נכנסה בו ללא תיכנון ללא הערכה נכונה של הסיכויים והכוחות, ללא הכנה נפשית ומעשית לתגובה כלשהיא. רק הודות להודמנות חד-פעמית, שאיש לא היה רשאי לצפות לה מראש, יצאה ישראל כמנצחת.

בשבוע שעבר קרא משה שרת לשגרירי המעצמות הגדולות ולסר להם הודעה שתוכנה לא פורסם. כעבור ימים מעטים קרא אליו את ציר תורכיה אורי המדינה, שהתיחסו באדישות מורה לפרשת בת-גלים כולה, לא הרגישו כלל שהם מתגודדים על שפת תהום. כי השבוע, אחרי שהמצרים הודיעו תחילה שיעמידו את צוות בת-גלים למשפט, השתכנעו גם שוחרי-השלום — ומשה שרת בראשם — כי הפעם לא יספיקו אזהרות ומחאות נמלצות, כי הפעם רגיעה עת הפעולה.

הפניה אל המעצמות, וההמתנה לדיון במועצת הבטחון של א"מ, היו צעדים אחרונים לפני שעת-האפס. השבוע היה זה ברור גם למעצמות הזרות, שלא היו מעוניינות בהתפרצות דוקה בשעה זו. כנראה עללה בידן להבהיר זאת לגמאל עבר אל-נאסר, שלט מצריים.

מדוע שינו המצרים את עמדתם ברגע האחרון, הודיעו לפתע כי ישחררו את הצחת, המטען והספינה? הדיון בקהיר נמשך, כנראה, ימים אחדים, ותוצאותיו לא היו הרות מראש. שארל מאליק נציג לבניין היושב-ראש התורן של מועצת הבטחון, דחה בלי לתן נימוק את הישיר בה המכרעת ליום שלג. כדי לתת לימצרים את ושהות להגיע לכלל החרוטה.

מה השפיע על החלטה זו? משך השבועיים האחרונים עמדה מצריים במאבק הגדול ביותר שלה בשנים האחרונות. זה מול זה התיצבו כוחות הדת — כוחות שהם עדיין אדירי-יכולת במרחב הערבי — וקבוצת צעירים חסרי בסיס עממי, הנושאים את ואדיאל החדש, המרדדני במרחב, של לאומיות חילונית. הם עשו את אשר לא העז לעשות איש לפניהם: לצאת בהתקפת-מצח על נציגי הדת.

השיא הגיע בתחילת השבוע. בית-משפט צבאי פירסם את פסק-דינם של מנהיגי האחים המוסלמים: מוות. באותו רגע נשכח כל דבר אחר מלב העם המצרי. פילוג ממאיר קרע את העולם המוסלמי לשניים, מנע כל אפשרות של שיתוף-פעולה בין צבא מצריים ובין צבאות הצפון הערבי במסגרת של מלחמת פתאומית.

